

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA“.)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi segédek érdekeit felkaroló szakközlöny.

A „Budapesti szállodások-, vendéglősök- és korcsmárosok ipartársulatá“-nak, a „Budapesti pinczér-egylet“, a „Fővárosi pinczérkör“, az „Első magyar országos pinczermesterek és pinczemunkások egylete“, a „Budapesti kávéházisegéd-egylet“, a Szathmár-németi „Pinczér-egylet“, a székesszevári „Pinczér-egylet“, a szombathelyi „Pinczér-betegsegélyző egylet“, a Kolozsvári pinczér-egylet“, a „Győri pinczér-egylet“ és a „Révkomáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulatának“.

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 1-én és 15-én.		LAPTULAJDONOS	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Előfizetési ár:		FELELŐS SZERKESZTŐ:	IV. kerület, Kalap-utca 22. szám alatt.
Egész évre . . . . . 4 ft	Félévre . . . . . 2 ft	IHÁSZ GYÖRGY.	Kéziratok és előfizetések ide intézendők.
Háromnegyed évre . . . 3 „	Évnyelvre . . . . . 1 „		Előfizetheti még: Kutschera Mihály urnál, Aranykőz-utca 6.

Ar erdélyrészi culturegylet titkára jubileumunkról.*)

Olvassom a pinczér-egylet jubileumának leírását s valóban Békey tanfelügyelő úr felköszöntőjével szólva, én is sirhatnám.

Nem a stíl, nem a gondolatok ragadnak így meg.

Az ünnepélyen végtől végig vonult magyar érzelem az, mi engem meghat s a legfenségesebb érzést kelti föl szívemben. — a reményt!

Ha e nemes iparágunk fővárosi reprezentánsai nem is néhány évtized, hanem néhány év alatt ide juthattak szívben és jellegben; lehet-e kishitűleg vonakodnunk nekünk? Desperálhatunk-e a cél sikere fölül, melyet hazánk legujabb és legmagasztasabb társadalmi mozgalmában kitéztünk?

Hiszen mint az ünnepelt kitűnő férfiak életrajzából kivesszem, legtöbbször szemel nemis e hazában pillanták meg a napot; nem itt élték le a gyermekkor édes szakaszát, melynek emléke kitéphetlenül a kebelbe tapasztja magát s nem itt fogadták a cultura első közléseit, melyek az iskola által egész életünkre megszabják lelkünk irányát, elméink alkotását.

És ime nemzeti szín szalaggal a válon, magyar szóval az ajkon, honfiai könnyel a szemben Magyarország boldogságára emelik poharukat s e nemzet dicsőségeért küldik a népek nagy istenéhez fohászaikat.

Hát nemzetiségeink rosszabbak maradjanak örökre?

Kiknek ósataik itt születtek, itt szenvedtek a szeretetért s itt nyerték meg velünk együtt a vértanui halált.

Kiket csak mostoha idők zivatarai sodrottak tőlünk oly messzire, hogy ma miatyánkjuk, elmondásában keletre fordulnak ha mi nyugotra; északra, ha mi délre.

Kik annyi száz év alatt még névben is többé kevésbé összetörtek velünk!

Valóban szegény volna rájuk, ha hűtlenül és hálátlanul, ha esztelenül és kegyetlenül elfordulva maradnának és szegény volna ránk, ha látva a példát nem remélnők lehetők még a lehetlent is.

Igen, e hazában egy nemzet lesz, az lesz.

A társadalmi mozgalom, mely megindult egészséges ösztönök után indult s oly munkára vállalkozik, melynek risicoja nincs, csak diadala.

Pengl Ignác,

a „Révkomáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulatá“-nak elnöke. (Szövege a 4-ik oldalon).

*) Az erdélyrészi közművelődési egyesület titkára levéllel keresett föl minket abból az alkalomból, hogy jubileás számunkat s az eszközölt gyűjtést beklűttük. E levelet — bár magán uton jött — tartalmánál fogva nem lehet, hogy a nyilvánosságtól elvonjuk s azért közzé téve ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztő.

Az Erdélyrészi közművelődési egyesület jöltette, hogy megalakult s jó időben, kedvező időben alakult meg.

Mikor annyit vádolt derek magyar vendéglőseink és pinczéreink ily felémelő ellenbizonyítékkal hallgattatják el a gyauisításokat, ne mernők-e főnhangon kiáltani jelszavunkat: „e hazában legyen mindenki magyar s legyen bátorúsága magyarságát nyíltan bevallani!”

Ime lelkesülten összedják *áldozataikat* midőn az ország minden részéből ünnepelelű összesereglenek s elküldik a „nemzeti irányu művelődés” terjesztő erdélyrészi egyesületnek. S joggalanság volna-e, ha az egyesület nemzetiségünkét áldozatot nem, de legalább testvéri *érzületet* kér!

Valóban — ismétlem — bizató jelenség.

Köszönet, hogy a nemeslelkű adakozók megszeresték nekünk a remény örömét s hogy a vendéglősök és pinczérek gyűlésének befolyásából kitartást és buzdulást meríthessünk.

Kétszeresen köszönet azért, mert midőn három év előtt először kezdett az erdélyrészi sajtó az egyesület megalakításának szükségéről beszélni a *kolozsvári vendéglősök és pinczérek* a legelsőők voltak, kik az ügyet felfogva pénz szavaztak meg s most ime bebizonyul, hogy nem a véletlen, nem az összeköttetések hozták amaz áldozatot, hanem a rendíthetetlen honfiumi érzés, mely — mint látszik — ez iparág képviselői közt állandó, ha tüstént nem is bír ékes szavakban föl-törni. Eljön ez is. Mágásaink se tudtak még egy néhány évvelé előtt magyarul. És ime ma!

Előre szerkesztő ura megkezdett uton! csak előre. Gyűjtse hazafias szaklapja köré a jókat, nyisson tért pályatársainak, kik munkálni akarnak s meglátja, hogy a csermely, hogy fog lassanként folyamdá nőni; néhány év alatt, hogy átalakul miden.

Azoknak a nemzeti színű szalagoknak viselőit csak említsé dicsérettel, hogy ismerjük meg őket s szorítsunk velök baráti kezét.

Azokat a magyar beszédeket közzölje — ha törten is, ha egyszerűen is — úgy a mint mondattak. Mert ma a *szándék* az, mire nézünk: holnap tudjuk, hogy tökéletesség is lesz belöle.

Az erdélyrészi közművelődési egyesületet pedig ajánlja és terjessze eddigi szives jóségával, mert Erdély az, hól legnagyobb a baj s mert a ki most — midőn a békés hódításra a legjobb idő van — filléreit meghozza

azt a nemesek elismerésén kívül a jó isten is megáldja!

Sándor József.

az erdélyrészi magyar közművelődés egyesület titkára.

A magyar érzelmű pinczérek 61-es bizottságának célja.

Mióta a magyar érzelmű pinczérek 61-es bizottsága megalakult s a működés megkezdte, annak célja és tevékenysége fölül téves nézetek merültek fel, sőt úgy látszik éven téves nézetek irányzatossan terjesztettek is, mert hírlég e miatt a pinczérkörben és a pinczér egyesületnél már meghasonlás történt s szakodás beállása is várható. Ezen téves nézetek tehát eloszlatandók.

A 61-es bizottság célja a pinczérek közt az összetartás egyetértés megalakítása s erősítése, egyetünk, emelése és iparunk fejlesztése, mely a magyar hazai nyelv terjesztése pályatársaink közt.

Eme czél tudatos, és úgy az egyesület mint annak tagjaira nézve csak előnyt hozó lehet eredményében.

Mert emelni az egyesület tekintélyét, fejleszteni iparunkat csak úgy lehet, ha mindnyájunkat a közös egyetértés, összetartás kapcsa fűz össze, hisz csak az egyetértésben és összetartásban van az erő, mely nélkül fejlődés, haladás nem is képzeltető.

A magyar nyelv terjesztése a haladás első vívmánya, a 61-es bizottság tevékenységének első és legszebb eredménye, mely abban nyilvánul, hogy ma már egyesületünk egy kül-mint belügyeit magyar nyelven kezeli.

Tevékenységének további eredménye az, hogy a magyar ajku pinczérek iparunk gyakorlatában a hazai nyelvet, a magyart használják a nagy közönséggel szemben. Tesszik ezt részben azért is, mert hisz öök is magyarok, tehát hivatta és kötelezve vannak az államnyelvet használni, a magyar közművelődésnek szolgálni.

Legnemesebb azonban kitűzött célja, hogy a magyar nyelv tudását pályatársaink közt általánosítani töreksszik, mert ez által minden egyes tagtársunknak a legnagyobb előnyt kívánja megszerezni. Hisz egy régi közmondás azt tartja, hogy mindenki анги ember, a hány nyelvet tud. *Mennyivel több ember tehát, ha azon nemzet nyelvet tudja és beszéli, melynek tagja, vagy a mely közt él, nemis említve azon lényeges okot, hogy a magyar nyelv magyarországon az állam nyelve.*

A 61-es bizottság azonban működésben nem alkalmaz sem kényszert, sem nem igényli az anya nyelvnek megtagadását, ép úgy nem, mint a hogy a különféle vallás felekezettieknek nem kívánja egy vallási nézete teríteni. De arra igen is törekszik, hogy egyesületünk minden tagja, még ha nem magyar ajku, vagy ha nem hazánk születője is, de magyar alattvaló, érzelmeiben magyar legyen; az érzelmek legtermészetesebb kifejezője pedig a nyelv lévén, logikailag jár el, midőn az eszköz megszeresték a magyarorszási terjesztésben véli megtalálni. Nem is igényel nem is kíván a 61-es bizottság egyebet elérni, csak azt, hogy minden budapesti pinczér magyar érzelmű legyen, törekedjék magának a magyar nyelv ismeretét megszerezni, ha pedig ebben egyiket másikat tén a kor akadályozza, *nyújtson arra segítségket, hogy legalább a jövőre nézve a fiatal nemzedékből magyarokat nevelhessünk.*

A 61-es bizottság célja mindenek felett hazafias. Ha jogosult és indokolt magyar közművelődési egyesületet alakítani a magyarság veszélyeztetett vidékeiben, ha egyesületünk magyar érzelmű pinczérei helyesnek s kötelezőeknek tartották az erdélyi magyar közművelődési egyesület céljaira 116 fittal hozzájárulni, nem-e épen oly helyes és indokolt a magyarorszási saját körében a fővárosban is terjesztési s ezáltal hozzá járulni visszas állapot megszüntetéséhez, hogy Bpest a magyar főváros vendéglői és egyéb nyilvános helyiségei minden inkább mint magyar jelleggel mutattak, hogy ép az ország szívében hangozzék legkevésbé magyar szó? De még az sem elégtű ki a 61-es bizottság vágyát, ha a pinczérek az ipar gyakorlatában használják a magyar nyelvet, a hazafiumi kötelezések még többet is igényel, be kell azt vinni saját családjuk körébe, mert a magyar kultúra csak így foglalhatja el az ötlet itthon magyarországon de legkivált Budapesten megillető díszhelyet. Ezen tőrfoglalásnak azonban nem kell rohamosnak lenni, hanem fokozatosnak, mely esetben a várt eredmény biztosan előre lesz.

Az előadottak szerint tehát a 61-es bizottság célja és működése helyes és hazafias, ez tehát nem lehet az igaz indok, mely egyesületünkben és a körben a szakadást előidézhetné, azok tehát kik ebben keresték az indokot vagy ürügyet, csak tévedhettek, ily téves nézeteket azonban roméltűk, hogy ezen felvilágosítás után megváltoztatták szög maguk is közrefognak működni arra, hogy a 61-es bizottság kitűzött célja az egyetértés, összetartás és hogy a magyarorszási elérhessék, mert ezzel nem csak saját egyéni javukra, hanem iparunk fejlesztésére és egyesületünk emelésére is közre hatni fognak.

Minden iparos minden kereskedő követi ezen utat magyarországon, mert mint magyar iparos, magyar kereskedő kíván lenni, magyar család körben kíván élni, csak mi pinczér lennénk kivételek, csak mi maradnánk el hazafiaságban a többiektől? Az nem lehet, mi képest akarunk haladni azokkal, kik magyarországon a magyar kultúrát, a magyar nyelvet és jogaiban visszahelyezni akarják s együtt fognak velük működni, legfeljebb azon versenyezni melyikünk éri el előbb a magasatos czélt!

Pajtsits Gábor, főpinczér.

Magyar Iskolaegyesület.

Gerlöczy Károly polgármester úr, mint a „Magyar Iskolaegyesület” elnöke a következő átiratot küldte *Gundel János* urhoz ípartársulatunk elnökéhez:

391 szám

1885.

Tek. Gundel János urnak.

a „vendéglősök, szállodások egyesülete”

Elnökének,

kiváló tisztelettel

Budapesten.

A „Magyar Iskolaegyesület” felügyelő bizottságának f. évi november hó 18-án tartott ülésében az egyesület elnöke kedves köteletségének tartá változni azon sikeres s jelentékeny eredményeket fölmutatni képes törekvéseket, mik a magyar nyelv terjedését, a magyar érzület és gondolkodásmodó ápolását fejlesztését illetőleg a t. c. Ura-

ságod vezetése alatt álló ipartársulat és a budapesti pinczér-egylet kebelében tapasztalhatók és miknek ez utóbbi egylet különösen 50 éves jubileuma alkalmával oly fényes tanujelét adá, hogy minden igaz hazafi lelkes örömmel tekinthet működési irányukra. S minthogy a felügyelő bizottság akként van meggyőződve, hogy az örvendetes jelenség megteremtésében a főtenyező t. e. Uraságod vala, azért elhatározá, hogy hazafias törekvéseért, honfiai buzgalmaért a „Magyar Iskolaegyesület” nevében köszönetet mond.

Midőn egyesületünk felügyelő bizottságának e határozatát t. e. Urasággal közölni szerencsém van, foglalja egyszeremind a magam részéről is szíveskedvénymatáimat s üdvözlételemet a fáradozásai folytán elért sikerekhez. Ajánlom egyesületünk elveit, törekvéseit továbbra is ismert hazafias ügybuzalmába s kívánom, hogy a vezetése alatt álló egyesület s a pinczér-egylet anyagi és erkölcsi erősbödése mellett munkálkodásában a magyar nemzeties irányhoz mindig hű maradjon

Honfiai üdvözléttel!

A „Magyar Iskolaegyesület” felügyelő bizottságának Budapesten, az 1885. évi november hó 18-ik napján tartott üléséből.

Gérolóczy Károly

a „Magyar Iskolaegyesület” elnöke.

371. szám
1885.

Tek. Gündel János urnak,

a „Vendéglősök, kocsmárosok s szállodalajnosok egyesülete” nagyrődemű elnökének Budapesten.

A Magyar Iskolaegyesület felügyelő bizottságának f. évi augusztus hó 7-én tartott ülése lelkes örömmel vette tudomásul a 284885 számú és t. e. Urasághoz, mint a vendéglősök, kocsmárosok s szállodalajnosok egyesületének elnökéhez intézett kérelmünkre nagyrabecsült egyesületük által küldött átiratot.

Örömmel értesültünk ez átiratból, hogy azon egyesületben, mely t. e. Urasághoz az üzenete alatt virágozik, egyik lelkes támaszunkat, munkatársunkat üdvözölhetjük.

A felügyelő bizottság e gyűlésre alkalmával szóba került egyszeremind a magyar étlapok helyesírásának ügye is s minthogy köztudomású dolog, miszerint a vendéglőkben jelenleg használatban levő étlapokon az ételek magyar elnevezései többnyire nem sikerültek, a mennyiben igen sokszor az ételek eikönyvny magyartalan mesterséges nevekkel lettek elkeresztelve, pusztán szeszélyből s önkényesen, ez ok miatt a felügyelő bizottság kívánatosnak tartja, hogy a jelenleg létező ily nemű étlapok helyesírásilag észszerűen kijavíttassanak s helyüket oly magyar étlapok foglalják el, melyeken az ételek nevei szabatos rövidséggel, a magyar nyelv szem-

pontjából helyes elnevezésekkel forduljanak elő.

A magyar étlapok ételeinek ily irányu elnevezései megszerkesztésére s általában egy mintául szolgáló helyes étlap megállapítására szívesen vállalkoznak egyesületünknek azon taja, kik a magyar nyelv s irodalommal hivataloszerint foglalkoznak, de, hogy e mintául szolgáló étlap tökéletes legyen szükségünk van az Önök támogatására és azért arra kérjük t. e. Urasághod legyen szíves e munka sikeres eredménye és a munkát megkönnyítése céljából akként intézkedni, hogy jelenleg a különböző vendéglőkben használatos magyar étlapok nyomtatvány mintáinak egy két példányt megkapthassuk, azok hasznavehető részeit felhasználhassuk, hiányait kiegészíthessük és rosz szavait helyesbekek pótolhassuk, az ily kijavított étlapmintát azután megküldendők t. e. Urasághodnak azon kérelemmel, hogy azt a vendéglősöknek figyelembe ajánlan szíveskedjék.

Fogadják még egyszer köszönetünket becses átiratukban nyilatkozó hazafias irányu törekvéseikért és támogatásuk megígéréseért.

A „Magyar Iskolaegyesület” felügyelő bizottságának az 1885. évi augusztus hó 7-ik napján tartott üléséből Honfiai üdvözléttel!

Gérolóczy Károly

a „Magyar Iskolaegyesület” elnöke.

A „Győri Pinczér egylet” f. hó 10-ikén tartott közgyűlésén Budapestről Gündel János, Kammer Ernő, Pajtsits Gábor, Hász György, és Schopper Ferencz urat, az egylet ősz tagjaül egyhangulag megválasztotta.

Osztályunk érdekeit és iparunk fejlesztését pártoló kartársaimhoz.

A „Vendéglősök Lapja.” című pinczéri pályánkat melegen felkaroló szakközlönynek mint csekély munkatárs, hivatta érzem magamat osztályunk, valamint saját érdekeinkben, tisztelt pályatársaimhoz indítványt gyanánt néhány szót intézni.

A „Vendéglősök Lapja” és osztályunk szakközlönyé, mint tudjuk, hogy már ez övfordulttával már két éves fenállásának örvend, hogy fenállása óta mit mivel, ez a csekély hatáskörű közlöny, ezt önnök tisztelt kartársaim, ha irányát melyben működtött, figyelemmel kísérték, ugy hát könnyen, de még minden gondolkozás nélkül is, eltalálhatják. És a menyiben nyíltan művelő feladatát, mit már idáig is szép sikert aratott önzetlen működésével bemutatott, már ebből kifolyólag is meggyőződhetünk, hogy ügyünk érdekeit pártalan dicséretre méltóképen munkálja, és mind ezért vajmi csekély támogatással vagyunk szaklapunk iránt,

Különbösen is szerény megjegyzésemet nem az általánosra akarom irányozni, mert vannak kivételek, tisztelet tehát a kivételnek, azonban sajnós, hogy osztályunkban olyanok is találkoznak kik nem csak pártolnák, hanem esküdt ellenségei e szerény vállalatnak; tehát mi, kik figyelemmel kísérjük lapunk működését, mi kik itt közvetlen közel vagyunk egymáshoz, kik lapunk célját szíven viseljük és tudjuk azt, hogy ez a nemes lelkesedéssel működő vállalat eskis osztályunk, iparunk emelésére és fejlesztésére szenteli minden erejét, kérdem hát, nem a mi érdekeinket képviseli e vállalat? lehetünk mi e vállalatnak ellene? ugy e bár, hogy nem és pedig azért nem, mert akkor önmagunk ellen szavaznánk.

És a midőn ezúlnk és főtörekvésünket feladattal oda irányoztat, hogy a szolidaritást és a szoros összetartást, valamint iparunkat fejleszteni ugy szép hazafi nyelvünket mentül nagyobb terjedelmében elcsajátítani ügyeink, úgy hát indítványt gyanánt engedellemmel felkérem melyen tisztelt fővárosi és vidéki főpinczér kartársaimat magyar, cseh, francia, német vagy muzska, vallás különbség nélkül, csak magyar érzelmi legyen, szíveskedjenek oda hatni, hogy ezt a mi lapunkat, mely oly horderővel munkálja feladatát, mit osztályunk érdekeért képes mindent feláldozni, ezt mindenben pártolni szíveskedjenek.

Hát mi érette ne áldoznánk, nem érdeml-e ő azt, hogy mi is őt viszont pártoljuk, hogy saját érdekeink és iparunk fejlesztésében egymásnak segédkezet nyújtanánk szakadatlanul együtt tartánánk, van lapunk által terült mely utat tör nekünk a társadalmi állás megnyerésére, mutassuk meg kartársaim, hogy tényezői és hasznos polgárai vagyunk szeretett hazánknak most mikor a legnagyobb körök is a legnagyobb elismeréssel vannak lapunk működése iránt.

Most tehát t. kartársaim egyesség! ki tartás! tartsunk együtt, alakuljunk meg abban, különösen a vidék városi főpinczerek, hogy minden olyan üzletben hol főpinczér szokott lenni, egy pártoló bizottság alakuljon meg, és mind oly üzletben a „Vendéglősök Lapja” járatása évről évre házi rendnek rendeztesse be és az előfizetési díjak, ha változás lenne, mindég az utána való új főpinczérnek a rovására esnének, így hogy a mint egy főpinczér néha egy leltárt szokott át venni, ugy a lap előfizetési kötelezettség is átvehető, mert eskis így biztosítható lapunk további fenállása, ha együtt tartunk s egymást pártolni fogjuk. Azért rajta kartársaim! még újév előtt hívjanak össze értekezletet és alakuljanak meg indítványom létehozatala ügyében s ha megalkultak küldjék be hozzánk, a „Vendéglősök Lapja” megalakult pártolóbizottságnak névsorát, hadd ismerkedjünk meg velük, hogy szívünkhez szoríthassuk.

Sztaoj Miklós.

A hajnal hasadása.

Az országos pinczér-egyesületek szövetkezetének eszméje a fővárosi „pinczér-egylet” kebelében is élék visszahangra talált, Schopper Ferencz elnöknek ez ügyben Pajtsits Gábor és Hász György behatólag tanácskoztak e horderőjű ügy felett s abban állapotok meg, hogy az országos egyetemes vendéglősök- és pinczerek szövetkezte és nyugdíj intézete megalakítása érdekeben Schopper Ferencz elnök indítványt fog terjeszteni a legközelebbi évi közgyűlés elé. Hisszük, hogy pályatársainknak józanul gondolkodó hazafias érzelmi nagy többsége érvényre fogja emelni ezen szent törekvést.

Az „Erdélyrészi magyar közművelődési-egyesület” részére Zomborból Nagy József a „vadász kürt” szálloda derek szobafőpinczérje 10 frtot küldött hozzánk, vajha vidéki magyar érzelmi pályatársaink minél többen követnék e hazafias példát.

Gündel János ur, vendéglős ipartársulatunk elnöke a magyar étlapok tökéletesítése érdekében f. hó 15-ikén d. u. 4 órakor ipartársulatunk iroda helyiségében a magyar érzelmi pinczerek 61-es bizottságának vezér-egységével kik a „pinczér-egylet” irányadói értekezletet tart. Adja a magyarok

e szeretve tisztelt pályatársuk iránti tisztelet jelüket, ki méltán büszkesége volt a helybeli pinceszér egyletnek, melynek alapító tagja volt 1840-ben és azóta is folytonos becsületese előmozdítója.

Hogy meghalt, még csak egy élő alapító tagot hagyott hátra: a hű és jó barátját — Czironyi kávést.

Mint már említett: pénteken kísértük a jó János bácsit és másnap szombaton *Köröcs J. Károly* pályatársunk és barátunk temetésére vonultunk ki. Benne is sokat vesztet egyletünk, melynek több éven át választmányi tagja volt. Temetésé impozáns volt, több koszorú díszesítet koporsóját: melyek közül leginkább kitént a pinceszér-egyleti tagok díszes koszorúja. Ott volt az új tűzoltó egylet zenekarával, a pinceszér-egylet és számos résztvevő.

Igy mult el a lefolyt hét, magával ragadva az örök mulandóságba két hű barátot és kedves tagtársot.

A jövő hóban tartjuk meg a rendes évi közgyűlést, mint biztos forrásból értesültem a jelenlegi elnök Strobl Jakab úr elhagyni készül az elnöki tisztségét. Vajjon ki lesz az új elnök? eddig egyikünk sem tudja, csak e hó 28-ikán fogunk tartani értekezletet, melynek egyedüli tárgya: az elnök és választmányi tagok kijelölése.

A jövő számban bővebben fogok megemlékezni egyleti ügyekről, mert azt hiszem, hogy beköszöntöm már is hosszúra nyúlt, talán már elég lesz.

Fogadjáté a szerkesztő úr tiszteletemet melyvel maradtam híve **Kormos Adolf**

Eszmecsere.

Habár német is nyilatkozatunk Szivünkben a forró lánaszertett lángja ég.

Am a legten Mr. der „*Vendeglösök Lapja*“ ist ein Artikel erdienen der angeblich den deutsch sprechenden Kellner namentlich den Caffehaus-Gesellen hart zu Worte spricht. Gestatten Sie mir daher, daß, so wie ich schon einmal die Gelegenheit hatte, auch diesmal meiner Meinung Ausdruck gebe, und die Schritte der Medaille hiermit befehle. Seit 25 Jahren gehöre ich dieser Gesellschaft an, deren Wohl und Wehe ich jederzeit klar erfasse und welche Aufgaben unter meine Funktion großgezogen wurde.

Es ist Jedermann bekannt das noch vor 10 Jahren bei Platzierung eines Caffehaus-Gesellen die ungarische Sprache nicht unbedingt gefordert wurde und das man sich wegen Mangel an ungarischen Gehilfen mit andern behelfen mußte, die Sache hat sich aber so rapid und lösenswerth geändert, daß heute ein Posten ohne Wissen der ungarischen Sprache zu erlangen gar nicht möglich ist, und ungarische Gehilfen genügend vorhanden sind.

Wenn sie aber die rapide Entwicklung der Sprachenfrage in unserem Kreise beobachten, so ist es nicht der Zeitung oder dem Drill zuzuschreiben, daß unsere Gehilfen sich in Patriottischen Geiste, der ungarischen Sprache widmen sondern der Consolidierung des Vereines und dem Umgang im Verkehr.

Die Erfolge die wir seit kurzer Zeit erlangen haben, basiren nicht auf Diktando der Vorsetzung, sondern sie wurden durch eigenes Selbstgefühl der Mitglieder, welches eben mit dem Rechtsgefühl derselben harmonirt und zur Constipation der ungarischen Sprache nöthig ist, — erzielt.

Der Kellner ist ein internationales Individuum, hat sich daher in Gebrauch der Sprache dem Gaste und den Intentionen des Geschäftes zu fügen und jene Sprache zu gebrauchen die

von ihm im Lande gefordert wird, das Herz aber die Liebe zum Vaterlande in dem er lebt und wirkt darf nicht in ihm erlöschen, sondern er muß sich die Respectierung der ungarischen Sprache und deren Erlernung und Gebrauch stets vor Augen halten; das aber das Wort „Kandl weiß“ oder „bitte jeh“ durch ein Diktando von Seite des Präsidium abgekauft werden soll oder kann, ist meiner Meinung nach, nicht stichhältig. Im Gegentheil jeder Chef der einzig und allein Herr seines Geschäftes ist, hätte sowohl wie auch der Zahlkellner darauf zu sehen, daß diese aus uralten Zeiten und sich selbst in Oesterreich überlebten Schlagworte in seinen Caffee nicht gebraucht werden sollen und dürfte, die alte Gewohnheit bald verschwinden.

Es gilt daher in dieser Gesellschaft die Ambition wachzurufen das sie sich würdig erweise den Intentionen ihres Vaterlandes und ist ihr die Ueberzeugung einzupflanzen das sie in Ungarn wo sie die Freiheit des Gedankens des Wortes und die Gleichberechtigung genießen in Begeisterung für das selbe leben und sterben soll.

Ich schreibe nicht diese Antwort deutsch weil ich ungarisch nicht weiß, sondern um einen jeden Gehilfen zu ermächtigen in seiner Form denselben zu beurtheilen und so seine Idee zu verunsichtigen, den nicht ein jeder der sprechen kann, kann auch dieselbe Sprache lesen und verstehen und es kann durchaus und soll auch nicht als Verbrechen angedehnet werden, wenn ein deutscher oder ungarischer Kellner einen deutschen Artikel liest oder denselben in das Fachorgan abdruckt, sondern das Selbstbewußtsein und Streben ungarisch zu sprechen zu füllen und zu handeln ist die Aufgabe die wir dem Vaterlande schuldig und welches zur Sanirung der schwierigen Aufgabe unserer Gegenwart gehört.

Nun ich hoffe das wir in unsem Kreise mit der Sprachenfrage fertig sind und sollten wir im Fortschritte in der ungarische Sprache noch zurück sein, so werden wir gewiß es mit Anwendung aller Mittel einholen. Was aber die sociale Frage anbelangt kann sich der Caffehaus-Gesellen-Verein dem Kellner-Verein nicht coordiniren das ist ja sogar nicht gleichstellen und zwar aus mannigfachen Gründen was die Constelation anbelangt hat der Budapestter Kellner-Verein durch die tüchtige und unsichtige Leitung seiner Präsidenten und der aufopfernde Thätigkeit des Ausschusses und durch das wohlthollen der zahlreichen Herrn Chefs seine Lage und Stellung in den letzten 10 Jahren auf jene Stufe der Bildung und Intelligenz gebracht das er den Namen eines Kellner Vereines mit Recht verdient. Die Wichtigkeit für den Bestand und gesunde Fortentwicklung dieses Vereines ist das geordnete Lehrkurswesen, wovon die Kellner von Weinung angefangen dafür gewonnen und qualifizirt werden, daß sie würdiges Mitglied und Stütze des Vereines werden müssen. Die Caffehaus-Gesellen aber, werden aus allen Kräften der Gewerbe herausgezogen und verwendet größtentheils durch Empfehlung der Gäste oder ander Protectionen den Caffeegechäfte einverleibt und steht es denselben frei ob sie den Verein betreten oder nicht, den um die Verhältniße dieses Körpers, kümmert sich Niemand und selbst das Gewerbegezeig ist ihnen abholt und sind sich dieselben betreff ihrer Lage und Stellung selbst überlassen und keinen Zwang oder Controlle unterworfen. (Schluß folgt.)

Kutschera Mihály
elnök.

Jótekonyság.

A karácsonyi ünnepek alkalmával a „Pinceszér-kör“ által felruházandó 30 szegény

sorsu gyermek felruházására szerkesztőségünkhez eddig a következő adakozások folytak be:

Ihász György gyűjtő veén: Ihász György 1 frt, Kiss Lajos 50 kr, Ferenczy Ferencz 2 frt, Bucher és Hörligl 1 frt, Arvay Lipót 1 frt, Sztanoj Miklós 1 frt, N. N. 50 kr, Mayr J. K. 50 kr, Molnár Ferencz 2 frt, Petanovits József 1 frt, Varga Leoné 50 kr, Paulits J. 1 frt, Dukász J. 50 kr, Bányai 1 frt, Szőke Imre (Békes-Csaba) 1 frt. Összesen 14 frt. 50 kr.

Walter Ferencz szállodás ur gyűjtővén 8 fit 20 kr.

Az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület részére.

Nagy József (Zombor) 10 frt.

E hazafias szent célra adományokat e lapok szerkesztője is elfogad, s azt rendelkezési helyére juttatva nyilvánosan nyújtáz.

Külföldi borkereskedésünk.

Irta: **Lónyay Ferencz.**

VII.

Meg kell még jegyeztünk, hogy mindazon kísérletek, melyek eddig a végből törtettek, hogy a magyar boroknak az orosz birodalomban kelendőseget szerezenek, hibás uton indulván, jelentékeny eredményt elérni képesek nem voltak, mert a fent vázolt viszonyokat, valamint az oroszországi borkereskedelem erősen szervezett voltát számba nem vették. A borkereskedés ugyanis Oroszországban néhány régi híres és gazdag moszkvai czég kezében van, melyekkel szemben új czégek, melyek önállóan akarnak fellépni, nem versenyezhetnek. Egyelőre tehát borkereskedőknek csak ezen régi czégek útján közvetve csinálhatnak nagyobb üzleteket.

A magyar boroknak nagyobb kelendősege ez időszert a nagy orosz birodalomban csupán Lengyelországban van, hol már régtől fogva nagy kedveltségnek örvend a magyar bor. Ez alatt azonban csak a tokaji aszu és szamorodni, valamint a felsőmagyarországi fehér borokat értjük. Egyéb borainkkal, például a vörösekkel még mind ez ideig nem tettek komolyabb kísérleteket Lengyelországban sem, úgy, hogy a francziák, daczára a távolabbról való szállitás magasabb költségeinek, e téren is megelőztek bennünket, s a legnagyobb erőmöglesztéssel igyekeznek minél jobban meghódítani borainkat a közönséget, a mi annál könnyebben sikerül is nekik, minthogy a lengyel társadalom a franczia szokásoknak általában erősen hódol. Sőt az élelmes francziák e téren kifejtett munkássága még a felsőmagyarországi boroknak is erős concurrentiát csinál, daczára, hogy ezek már régóta befészkeltek magukat, s ha idejében nem veszik elejét a dolognak, bizony nem lehetetlen, hogy még ezeket a borainkat is kiszorítsák onnan.

A mi kivételünk Lengyelországba eddig is mindig passiv volt, a mennyiben mindig a lengyelországi borkereskedők keresték fel felvidéki pinceszérünket s ök maguk vásárolták ott össze szükségleteiket; a mi borkereskedőkünk, daczára hogy tudták, hogy ezen borok ott nagy kedveltségnek örvendenek, a kivétel dolgát kezükbe nem vették. — Lám, az élelmes francziák mennyivel okosabban tesznek, midőn a nagy távolság daczára maguk keresik fel a lengyel piacokat.

Igy állanak a dolgok Lengyelországban Most még nagy lendület lehetne adni itt is

borkereskedésünknek, ha vállalkozó szellemű kereskedőink lennének, a kik egy a felső-magyarországi mintegyéb boraik kivételének ügyét teljes erélyvel vennék kezükbe, felhasználván a közeli szomszédság folytán a francziák fölött kinálkozó előnyöket.

Románia földrajzi fekvésénél s a vasuti és dunai összeköttetés közvetlenségénél fogva a magyar boroknak szintén alkalmas piacul kínálkozik, s tényleg Romániába nem kevés magyar bort importálnak is, s ezek az ottani helytelen kezelésben részeseül belföldi boroknak minőség és tartósság szempontjából sokkal föltötte állanak. Azt lehet mondani, hogy a román borok legjava is alig ér fel a középminőségű magyar borokkal.

A mult számunkban közölt „Büvös pont talány” megfejtése.

G
Rum
Banda
Buzditt
Vendéglős
Gundel János
Huss János
Poharak
Tenta
Bor
s

középső betűket végig olvasva:

Gundel János.

Helyesen megfejtették: Pajtsits Gábor, Mihályi Ferencz, Berezky Lajos, Kiss Jenő Weisz Manó Rodroghy Pál.

Számrejtvény.

Propper József szállodástól, Zimony.

Szép kis város Magyarhonban 1 4 6 11 4 13. Ily gyümölcs is terem abban 10 5 12 8. Debreceni vásárhíres süteménye 5 7 11 12 2 15. E honnak sok a fürdő és forrásos vidéke 14 1 7 3. Egy dicső nemzet zászlójának színe 9 7 3 12 8. Eljjen hazánk egyik egyletének ez elnöke 1—15.

A mult számunkban közölt „számrejtvény” megfejtése: **Poplán Zsigmond.** Helyesen megfejtették: Baranyai Ilona k. a. Szeged, Propper József szállodás Zimony, Szeifert Antal Ujvidék, Pajtsits Gábor Budapest, Berezky Lajos Rutka.

Vendéglő-bérbeadás.

A Tátrafüredi gyógyhelyen levő vendéglő (esetleg a kávéház is) a hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt bérbeadandó.

Bővebb felvilágosítást nyújt a szepesi hitelbank, mint tulajdonos Lőcsén, vagy lapunk szerkesztősége.

Várpalotán

Gróf Zichy Paulina

pinceszéjében.

nagymennyiségű finom borok eladók. Tudakozhatni szerkesztőségünkben.

Nagymennyiségű

érmelléki, bakatori, vörös aszu és rizling BOROK

eladók — Tudakozhatni lapunk kiadóhivatalában.

Paprika és tarhonyára

a kiállításokon 7 érmet nyertem, utolsót az Antwerpeni világ- és Budapesti országos kiállításon.

Vörös nagy hagyma	100 ko. frt 4.50
Foghagyma, tavaszi	100 „ „ 24.—
Zöldség	100 cso m. „ 3.50
Zeller	100 ko. „ 8.—
Debreczeni kolbász finom.	100 „ „ 84.—
Szegedi páros Virsli	100 pár „ 9.—

Rőzsa paprika, tarhonya legfi nomabb minőségű, egy mint szalona-félék legolesbb áronkon

Benisch S. J. Szegeden.

A torontálmezei gazdasági kiállításon 1884-ben **EZÜST DISZ-OKLEVELET** nyert.
A bécsi 1883. évi nemzetk. gyógyász. kiállításon **EZÜST ERMET** nyert.
A trieszti 1882. évi kiállításon **BRONZ-ERMET** nyert.
A gráci 1880-ik évi országos kiállításon **ELISMERÉSI OKLEVELET** nyert.

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

hazánk egyik legszénsavdúsabb

SAVANYUVIZÉ

kittűn szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló baaiban. Általában a víz mindazon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiferjedt kedveltségnek örvend.

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

m. kir. udv. szállítónál,
Budapesten.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1884-ik évi elszállítás

1,500.000 palaczk.

Frommer testvéreknel

Budapest

VII., Dohány-utca 5

minden a borkezeléshez szükségeselt anyagok kaphatók és pedig: vízahólyag, borderítőpor, borfesztekek, borzamatok, továbbá parafadugók és palaczkokra való zinkupakok, hordódugók, kenlapocskák Csersav (Tanin), hordókefék, dugaszológepek, stb.

Arjegyzekek kívánatra bérmentec és ingyen küldetnek.

Alle Bedarfsartikel zur Weinmanipulation, wie: **Hausenblase, Klärungspulver, garantirt unschädliche Weinfarben, Weinbouquets, sowie Korkstoppeln, Flaschenkapseln, Holzspunde für Fässer, Einschlag Tanin, Fassbürsten, Verkorkungsmaschinen, u. s. f.** liefern billigst und promptest

Bröder Frommer

Budapest

VII., Dohány-utca 5.

Minden a borkezeléshez szükséges anyagok és pedig: **Viza-holyag, bor-zamat** (Weinbouquet), borderitő-por (Klärungspulver), ugy porok a bor savanyúságának megszüntetésére; továbbá keletesen ártalmatlan borfészekek, glicerin, gelatin, kenlapocskák, nemkülönbön parafa-dugók és palaczkokra való czinn-sipkák (Kapseln), a legjobb minőségben s legdúsabb választékban kaphatók:

Watterich Arnold úr kereskedésében

Árjegyzék és kezelési jegyzék ingyen.

Budapest, Dohány utca 1. szám a.

Alle Bedarfsartikeln zur Wein-Manipulation, wie: Hausenblase, Weinbouquets, Klärungspulver, unschädliche Weinfarben, Einschlag, Gelatine, Stoppeln, Glycerin, Zinnkapseln etc. in besten Qualitäten billigst bei:

Budapest.

Tabakgasse Nr. 1 (Huszár-ház)

Arnold Watterich

Preiscourante und Manipulation gratis.

Hirdetéseket a lap számára
juttanyos áron a kiadó-hivatal:
IV., kalap-utca 22. színg.

STÖLZLE C. FIAI

es. és kir. szabadalma.

üveg gyárainak
raktára

BUDAPEST,

Királyutca 50.

Mindennemű

Üvegáru

vendéglők,

kávéházak

számára

valamint minden háztartási szükségletre.

Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen szolgálunk.

Készletek és Fényzési
táblák.

Tábla-üveg.

Szabott gyáriárak.

Nagymennyiségű kitudó egrí vörös borok

kaphatók

Szerencsy Sándornál

Egerben, Sors-utca 178. szám.

PÁLFI LIPÓT

első magyar művegyészeti

GYUFAGYÁRA.

Palfi Lipót első szegedi vegyteni gyufagyáros tisztelettel ajánlja a nagyérdemű szállodás-, vendéglős- és kávéház-tulajdonos uraknak általánosan legkitünőbb minőségűnek ismert svéd biztonsági és -őzsa salon gyufáit,

mint a melyek az országos kiállításon is figyelemre méltattak. — A legjutányosabb árak mellett megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesít.

PÁLFI LIPÓT,
gyártulajdonos Szegeden.

Friedmann Manó

mészáros mester

IV. Duna-utca 10. sz. BUDAPEST.

A fővárosi és vidéki szállodás és vendéglős uraknak minden időszakban a legkitünőbb

marha- és borjuhust

szállíthat. — Megrendelések méltányos árak mellett gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Sürgöny czim

Géczy, vadaskereskedés
Budapest.

Az 1885-ik évi országos
kiállításon bronzéremmel
kitüntetve.

GÉCZY FERENCZ

első budapesti élő és tisztított baromfi-
tojás- és vadás-áru-csarnoka.

Főraktár Magyarország részére:

val. francia és stíriai hízalt baromfióbi szalami, bel- és külföldi konszervekből, naponta friss ludmáj.

Főüzlet:

Budapest, Duna-utca 10.

Fiók-üzletek:

Budapest: **Andrássy** (sugar) ut 12. sz.

Piacz eladási állványok:

IV. ker. Deák Ferencz tér.

VI. ker. Hunyadi-tér.

A vadászati evad alatt átandó képviselet:

Bécs, III. ker. Grosse Markthalle.

Telefon-összeköttetés.

Rákos Mihály

kőműves mester

V. Fürdő-utca 4. szám.

Elvállal és pontosan teljesít minden-nemű építkezési úgy magán, mint szállodai, vendéglői és kávéházi új és javítás munkálatokat.

Kitudó, finom természetes

veres borok

kaphatók literenként 25 és
30 kr. 14 litertől fel.

Minták üvegekben nem, csak hordókkal küldetnek útánvét mellett. Hordókat gyári áron számítunk. Nagyobb megrendeléseknél előleg kérétek.

Megrendelhető:

u. p. Villány, Nagyhasányban

Zágonyi György

megbizottnál.

Kívánatra árlap bérmentve küldetik.